

## Guia docent

### Identificació de l'assignatura

<b>Assignatura / Grup</b>	10841 - Investigació i Innovació Educativa / 1
<b>Titulació</b>	Màster Universitari de Formació del Professorat
<b>Crèdits</b>	2
<b>Període d'impartició</b>	Primer semestre
<b>Idioma d'impartició</b>	Català

### Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Juan Alomar Juan	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

### Contextualització

L'assignatura *Investigació i Innovació Educativa* s'imparteix al llarg de l'últim tram del Màster de Formació de Professors. Durant aquest període, l'alumne ha completat la part fonamental de la seva formació i posseeix una visió relativament completa del sistema educatiu i del centre, així com de les diverses funcions del professor. Per tot plegat, és moment idoni per a realitzar una primera aproximació a la recerca i a la innovació educativa. Així, d'una banda, l'alumne s'endinsarà en la comprensió de l'estat actual de les recerques en el camp específic de l'educació artística; i, de l'altra, adquirirà les destreses necessàries tant per a l'elaboració de projectes de recerca com per al disseny de projectes d'innovació docent en l'especialitat de Dibuix i Disseny.

### Requisits

#### Essencials

Els requisits generals d'accés al Màster.

#### Recomanables

Els requisits generals d'accés al Màster.

### Competències

#### Específiques

- \* Iniciar-se en l'ús de les tècniques pròpies de la investigació i la innovació relacionades amb l'ensenyament de la matèria i amb l'educació en general, amb l'objectiu de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació, innovació i avaluació educatives. (CE42) .

## Guia docent

- \* Conèixer les institucions, models i vies per a la formació permanent, la investigació i la innovació educatives, valorant-ho com una necessitat inherent a l'exercici professional. (CE14) .
- \* Desenvolupar una actitud reflexiva i crítica davant l'entorn social i cultural, l'entorn institucional en el qual es treballa i davant la pròpia pràctica professional. (CE45) .

### Genèriques

- \* Cercar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat cursada. (CG3) .
- \* Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera coordinada; participar en l'avaluació, recerca i innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge. .
- \* Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament. (CG9) .

### Bàsiques

- \* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: [http://estudis.uib.cat/master/comp\\_basiques/](http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/)

## Continguts

–El professor reflexiu: la investigació de la pràctica com a font de millora i d'innovació docents. Indicadors de qualitat.

–La investigació i la innovació docent en relació als problemes d'ensenyament i aprenentatge a l'àrea.

–Aplicació innovadora de les TIC

–Metodologia i tècniques bàsiques d'investigació i avaluació educatives

–Disseny i desenvolupament de projectes d'investigació, innovació i educació, a partir de la pròpia pràctica i en la comunitat de pràctica.

### Continguts temàtics

1. La investigació en educació artística
2. Innovació i pràctica docent

## Metodologia docent

Activitats de treball presencial (0,48 crèdits, 12 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classe expositiva	Grup gran (G)	Les classes teòriques consistiran en exposicions del programa de l'assignatura per part dels professors. D'altra banda, es fomentarà la participació activa dels estudiants, així com el	12



## Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			diàleg entre els membres del grup, a través de l'anàlisi del material inclòs en el dossier de l'assignatura i/o aportat pels estudiants.	

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

### Activitats de treball no presencial (1,52 crèdits, 38 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Projecte d'investigació o d'innovació educativa	Disseny d'un projecte d'investigació o d'innovació educativa vinculat al camp de l'educació artística.	19
Estudi i treball autònom individual o en grup	Diari de l'assignatura	Realització d'un diari d'aprenentatge	19

### Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

## Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

### Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

### Projecte d'investigació o d'innovació educativa

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes ( <b>no recuperable</b> )
Descripció	Disseny d'un projecte d'investigació o d'innovació educativa vinculat al camp de l'educació artística.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	50% amb qualificació mínima 5

## Guia docent

### Diari de l'assignatura

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes ( <b>no recuperable</b> )
Descripció	Realització d'un diari d'aprenentatge
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	50% amb qualificació mínima 5

### Recursos, bibliografia i documentació complementària

A continuació presentem un llistat bibliogràfic de caràcter molt general que, al llarg del curs, s'anirà ampliant amb entrades més específiques.

#### Bibliografia bàsica

- AGUIRRE, I. (2000): Teorías y prácticas en educación artística. Ideas para una revisión pragmatista de la experiencia estética. Pamplona: Nafarroako Unibertsitate Publikoa.
- BISQUERRA, R. (Coord.) (2004) Metodología de la investigación educativa . Madrid: La Muralla.
- EFLAND, A. (2002): Una historia de la educación del arte. Tendencias intelectuales y sociales en la enseñanza de las artes visuales. Paidós: Barcelona.
- LA TORRE, A., RINCÓN DEL, D., ARNAL, J. (2003): Bases metodológicas de la Investigación Educativa. Barcelona: Experiencia.
- MARÍN VIADEL, R. (coord), (2005): Investigación en educación artística: temas, métodos y técnicas de indagación sobre el aprendizaje y la enseñanza de las artes y culturas visuales. Granada: Universidad de Granada.
- PÉREZ GÓMEZ, Á. I. (coord.) (2010): Aprender a enseñar en la práctica: procesos de innovación y prácticas de formación en la educación secundaria. Barcelona: Editorial Graó.

#### Bibliografia complementària

- ARNAL, J. (1997): Metodologies de la investigació educativa. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.
- ARNHEIM, R (2002): Arte y percepción visual: psicología del ojo creador. Madrid: Alianza
- BORDES, J. (2007): La infancia de las vanguardias: sus profesores desde Rousseau a la Bauhaus. Madrid: Cátedra.
- BRUSATIN, M. (2006): Historia de los colores. Barcelona: Paidós.
- DANTZIC, C. M. (2004): Cómo dibujar. Guía completa de sus técnicas e interpretaciones. Madrid: Blume.
- DONDIS, D.A. (1976): La sintaxis de la imagen: introducción al alfabeto visual. Barcelona: Gustavo Gili.
- EDWARDS, B. (2011): El color. Un método para dominar el arte de combinar los colores. Barcelona: Urano.
- EDWARDS, B. (2011): Nuevo aprender a dibujar con el lado derecho del cerebro. Barcelona: Urano.
- FERNANDEZ COCA, A. (2013): El dibujo en expresión gráfica 4.0. Palma: Universitat de les illes Balears
- GARDNER, H. (1987): Arte, mente y cerebro. Barcelona: Paidó.
- GARDNER, H. (1994): Educación artística y desarrollo humano. Barcelona: Ed. Paidós.
- GOMBRICH, E. (2002): Arte e ilusión: estudio sobre la psicología de la representación pictórica. Madrid: Debate.
- GOMBRICH, E. (1999): Història de l'art. Barcelona: Columna.
- GÓMEZ MOLINA, JJ. (1995): Las lecciones de dibujo. Madrid: Cátedra.
- HERNÁNDEZ, F. & JODAR, A. & MARÍN, R. (1991): ¿Qué es la educación artística?. Barcelona: Sendai.
- HERNÁNDEZ, F. & TRAFÍ, L. (1994): I Jornades sobre Història de l'Educació Artística. 50è Aniversari de la Càtedra de Pedagogia del Dibuix. Barcelona: Universitat de Barcelona.

## Guia docent

- IZQUIERDO, F. (2004): Geometría descriptiva. Madrid: Ed. Paraninfo.
- KULTERMANN, U. (1996): Historia de la Historia del Arte: el camino de una ciencia. Madrid: Akal.
- MARTÍNEZ, Francisco (2010). Redes digitales como marco para la multiculturalidad. Sevilla: Mad Editorial
- MORENO GUARDIOLA, J. (2007): Dibujo Volumen I: Percepción, forma, color y diseño. Sevilla: Ed. Mad.
- MUNARI, B (1985): Diseño y comunicación visual. Contribución a una metodología didáctica. Barcelona: Gustavo Gili.
- MUÑOZ, A. & FRANCÉS, I. (1995): Educación plástica y visual: guía de recursos didácticos. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.
- PEDROLA, A. (1998): Materiales, procedimientos y técnicas pictóricas. Barcelona: Ariel.
- READ, H. (1982): La educación por el arte. Paidós: Barcelona.
- RODRIGUEZ DEABAJO, F.J. (2003): Curso de dibujo geométrico y de croquización. San Sebastián: Ed. Donostiarra.
- RODRIGUEZ DEABAJO, F.J. (2004): Dibuix Tècnic II. 2n Batxillerat. San Sebastián: Ed. Donostiarra.
- SMITH, R. (1999): El manual del artista. Madrid: Blume.
- XAMBÓ, Anna (2004). Herramientas de diseño digital. Madrid: Anaya
- WAGENSBERG, Jorge. ...Y después fue ¡la forma! Barcelona: La Caixa, 2009.
- WILSON, B. & WILSON, M. & HURWITZ, A. (2004): La enseñanza del dibujo a partir del arte. Barcelona: Paidós.
- WONG, W. (2005): Fundamentos del diseño. Barcelona: Gustavo Gili.
- WONG, W. (2006): Principios del diseño en color. Barcelona: Gustavo Gili.

